

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 416/2012-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. februára 2013 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka vo veci sťažnosti M. S. Ž., , a Ing. G. K. Ž., zastúpených advokátkou JUDr. M. P. Ž., pre namietané porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C/166/1996

r o z h o d o l :

1. Základné právo M. S. a Ing. G. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C/166/1996 porušené bolo.

2. M. S. priznáva finančné zadostúčinenie v sume 700 € (slovom sedemsto eur), ktoré je Okresný súd Žilina povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Ing. G. K. priznáva finančné zadostúčinenie v sume 700 € (slovom sedemsto eur), ktoré je Okresný súd Žilina povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť M. S. a Ing. G. K. trovy právneho zastúpenia v sume 313,32 € (slovom tristottrinásť eur a tridsaťdva centov) na účet ich právnej zástupkyne JUDr. M. P. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 416/2012-15 z 3. októbra 2012 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť M. S. a Ing. G. K. (ďalej len „sťažovateľky“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C/166/1996.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľky 5. februára 1996 podali na okresnom súde žalobný návrh, ktorým sa domáhali určenia vlastníckeho práva. Sťažovateľky poukázali na

obdobie konania okresného súdu, keď „... termín na pojednávanie vytýčil až 27. 06. 2001. Od 18. 11. 2003 do pojednávania dňa 28. 03. 2007 súd vo veci nekonal. Následne súd vytýčil termín na pojednávanie na deň 19. 03. 2008 a 21. 05. 2008, ktoré bolo odročené na neurčito. V roku 2009 súd nariadil pojednávanie na 18. 02. 2009 a 23. 09. 2009, ktoré bolo odročené na 28. 10. 2009.

Na pojednávaní dňa 21. 09. 2011 súd vyhlásil rozsudok vo veci samej...

Okresný súd v Žiline porušil právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky... nakoľko súdne konanie prebieha už 16. rokov a doposiaľ nebolo právoplatne skončené, pričom vyhlásený rozsudok nám za obdobie takmer 9 mesiacov do dnešného dňa nebol doručený...

Dňa 27. 03. 2012 sme požiadali o doručenie písomného vyhotovenia rozsudku. Následne sme dňa 18. 04. 2012 podali sťažnosť proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov... predsedovi Okresného súdu v Žiline, pričom na sťažnosť v zákonnej 30 - dňovej lehote predseda Okresného súdu v Žiline neodpovedal.

Nezákonný postup Okresného súdu v Žiline je o to závažnejší, že Ústavný súd SR už svojim nálezom zo dňa 16. 12. 2009, č. k. IV ÚS 357/09-36 prikázal Okresnému súdu v Žiline, vo veci vedenej pod č. k. 8 C 166/1996 konať bez zbytočných prietáhov.

Napriek tomuto nálezu Ústavného súdu SR, ani po uplynutí dva a pol roka nebolo vo veci právoplatne rozhodnuté, pričom zároveň nebolo ani doručené prvostupňové rozhodnutie.“.

3. Sťažovateľky uvádzajú, že postupom okresného súdu vznikli zbytočné prietahy v konaní, a sú toho názoru, že postupom okresného súdu sa porušuje čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj čl. 38 ods. 2 listiny.

Na základe už uvedeného sťažovateľky ústavnému súdu navrhujú, aby nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo M. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 166/1996 porušené bolo.

Základné právo Ing. G. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 166/1996 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Žilina prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 166/1996 konal bez zbytočných prieťahov.

3. M. S. priznáva finančné zadostučinenie v sume 10 000 € (slovom desaťtisíc euro), ktoré mu je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

Ing. G. K. priznáva finančné zadostučinenie v sume 10 000 € (slovom desaťtisíc euro), ktoré jej je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť sťažovateľom M. S., JUDr. E. S. a Ing. G. K. trovy konania v sume 476,08 € na účet ich právneho zástupcu... do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.“

Svoju žiadosť o priznanie primeraného finančného zadostučinenia odôvodnili takto: „Právna neistota, v ktorej sa dlhodobo nachádzame, nám spôsobuje nielen materiálnu, ale aj nemateriálnu ujmu. Stav právnej neistoty, v ktorom sa nachádzame už 16 rokov, nebol odstránený a zatiaľ sme sa nedomohli súdnej ochrany.“

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadril za okresný súd JUDr. D. B., poverený plnením úloh predsedu okresného súdu listom sp. zn. 1 Spr. S/599/2012 zo 16. novembra 2012. Právna zástupkyňa sťažovateľiek k vyjadreniu okresného súdu nezaujala stanovisko. Poverený predseda okresného súdu vo vyjadrení uviedol: „... predkladáme vyjadrenie zákonného sudcu... S vyjadrením sudcu sa stotožňujem, preto ho považujte sa stanovisko vedenia Okresného súdu...“ Sudca vo vyjadrení k sťažnosti uviedol: „Vec je v merite sporu právoplatne skončená rozsudkom tunajšieho súdu... z 21. 9. 2011. Krajský súd Žilina uznesením z 31. 8. 2012 zrušil tento rozsudok iba vo vzťahu k trovám konania... Vybavovanie veci bolo v minulosti poznačené jej mimoriadne vysokou skutkovou zložitou, osobitne vo vzťahu k zápisom práv

k nehnuteľnostiam, v okolnostiach bola skutková zložitost' charakterizovaná znaleckým posudkom s jeho dvomi doplneniami a výsluchom znalca a ďalším geometrickým plánom inej geodetky... Ostatne aj z priebežne sledovaných počtov vecí v tomto súdnom oddelení, ktoré v r. 2007 presahovali 500 vecí, v r. 2011 presahovali 400 vecí, k 30. 4. 2012 dosahovali 325, keď pri fyzických možnostiach súdu vybaviť iba počet vecí zodpovedajúci pravidelnému nápadu okolo 25 vecí mesačne, za stavu vecí predstavujúcich 1,5 - 2,5 násobku stavu, ktoré je súd schopný vybaviť za rok, bolo prakticky vylúčené, aby som sa vo všetkých veciach vyhol vzniku priet'ahov.“

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou namietaného porušenia práv – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, resp. v primeranej lehote (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

6. Zo sťažnosti a z jej príloh, vyjadrení účastníkov konania a obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 8 C/166/1996 a s prihliadnutím aj na skutkový stav zistený v konaní pred ústavným súdom sp. zn. IV. ÚS 357/09, keďže ide o to isté konanie okresného súdu, ústavný súd zistil, že žalobný návrh bol podaný sťažovateľkami okresnému súdu 6. februára 1996. Od vynesenia nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 357/09 zo 16. decembra 2009 okresný súd vykonal tieto úkony vo veci:

- 13. januára 2010 okresnému súdu sťažovateľky predložili návrh zmeny žalobného petitu,
- 2. februára 2010 okresný súd uznesením pripustil zmenu žalobného petitu,
- 29. apríla 2010 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie odporcov k žalobe,
- 5. mája 2010 okresný súd nariadil termín súdneho pojednávania na 28. jún 2010,
- 28. júna 2010 je úradným záznamom do spisu zapísané, že pojednávanie je zrušené pre akútne lekárske vyšetrenie sudcu,
- 20. októbra 2010 okresný súd uskutočnil súdne pojednávanie. Stanoviská k veci predniesli zástupcovia oboch sporových strán, bol vypočutý odporca v 1. rade a pojednávanie bolo odročené na 15. december 2010 pre účely prerokovania predloženého dôkazu,
- 16. novembra 2010 okresnému súdu sťažovateľky predložili návrh zmenu žalobného petitu,
- 1. decembra 2010 okresnému súdu sťažovateľky predložili záverečné zhrnutie doterajších výsledkov dokazovania,
- 6. decembra 2010 okresnému súdu odporcovia predložili vyjadrenie k veci a návrhy na vykonanie dôkazov,
- 14. decembra 2010 okresný súd zrušil nariadený termín súdneho pojednávania z dôvodu zmeny žalobného návrhu a doplnenia dokazovania,
- 12. februára 2011 okresný súd uznesením pripustil zmenu žalobného petitu,
- 31. mája 2011 sťažovateľky oznámili okresnému súdu úmrtie navrhovateľa v 2. rade,
- 8. júna 2011 okresný súd uskutočnil súdne pojednávanie. Právni zástupcovia sporových strán predniesli stanoviská vo veci. Pojednávanie bolo odročené na neurčito.
- 21. septembra 2011 okresný súd uskutočnil súdne pojednávanie, na ktorom vo veci meritórne rozhodol,
- 19. júna 2012 podali sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu odvolanie len v časti náhrady trov konania,
- 21. júna 2012 okresný súd vyzval odporcov, aby sa v lehote 15 dní vyjadrili k podanému odvolaniu sťažovateľiek,

- 29. júna 2012 bolo okresnému súdu doručené odvolanie odporcov proti rozsudku len v časti náhrady trov konania,

- 17. júla 2012 bol spis predložený Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“), aby rozhodol o podanom odvolaní,

- 2. augusta 2012 krajský súd uznesením napadnutý rozsudok v časti náhrady trov konania zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresný súd prevzal spis 8. októbra 2012.

III.

7. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Sťažovateľky sa svojou sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva zaručeného v čl. 38 ods. 2 listiny.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obdobne podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

10. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

11. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04).

12. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa podľa § 226 OSP viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

14. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, predmetom konania vedeného okresným súdom je rozhodovanie o určenie vlastníckeho práva. Vzhľadom na nutnosť nariadenia znaleckého dokazovania možno napadnuté konanie považovať po skutkovej stránke za zložitejšie. Samotnú skutkovú zložitosť však nemožno dávať do súvislosti s pretrvávajúcou neefektívnou činnosťou okresného súdu. Po právnej stránke ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov.

15. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd pri preskúmaní spisu zistil okolnosť, ktorou sťažovateľky čiastočne prispeli k priet'ahom v konaní, a to tým, že 13. januára 2010 navrhli zmenu žalobného petitu, o ktorej rozhodol okresný súd uznesením z 2. februára 2010. Taktiež 16. novembra 2010 navrhli zmenu žalobného petitu, o ktorej okresný súd rozhodol uznesením z 12. februára 2011, pričom z tohto dôvodu bolo 14. decembra 2010 zrušené aj nariadené súdne pojednávanie.

16. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv sťažovateľiek, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku jeho postupu došlo k porušeniu uvedeného základného práva, ústavný súd zistil, že to tak je, a to napriek tomu, že plynulému postupu nebránila žiadna zákonná prekážka v konaní (II. ÚS 3/00, III. ÚS 46/04). Ústavný súd zároveň pri posudzovaní prihliadal aj na § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

17. Vychádzajúc z predloženej sťažnosti a pripojených dokumentov, ako aj zo stanovísk účastníkov konania a na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd konštatuje predovšetkým neefektívne správanie okresného súdu, ktoré v spojitosti s celkovou dĺžkou súdneho konania (takmer 17 rokov) a už konštatovanými priet'ahmi ústavným súdom (nález sp. zn. IV. ÚS 357/09 zo 16. decembra 2009) mali za následok

zistenie ďalších prieťahov (od februára 2010), pretože okresný súd nevykonával úkony smerujúce k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľky nachádzali. Okresný súd bol nečinný takmer 8 mesiacov, a to v čase od 21. septembra 2011, keď rozhodol v merite veci tak, že žalobnému návrhu sťažovateľiek vyhovel, avšak do podania tejto ústavnej sťažnosti (13. jún 2012) nebol rozsudok doručený sťažovateľkám, a to napriek tomu, že jeho doručenie urgovali. Písomne vyhotovený rozsudok okresného súdu z 21. septembra 2011 bol právnej zástupkyňi sťažovateľiek odoslaný 15. júna 2012 a doručený až po podaní ústavnej sťažnosti 19. júna 2012. Podľa § 158 ods. 5 OSP ak predseda súdu zo závažných dôvodov nerozhodne inak, rozsudok sa vyhotoví a odošle do 30 dní odo dňa jeho vyhlásenia.

18. Obranu okresného súdu spočívajúcu v personálnych problémoch ako dôvodu, ktorý by mal byť objektívnou príčinou spôsobujúcou prieťahy v konaní, ústavný súd neakceptoval. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 48/96, II. ÚS 52/99, III. ÚS 17/02) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní.

19. Ústavný súd sa priklonil k názoru sťažovateľiek, že k zbytočným prieťahom v konaní došlo, aj keď v predmetnej veci okresný súd určité úkony vykonal a meritórne už vo veci rozhodol. Podstatným v okolnostiach danej veci je skutočnosť, že vec sťažovateľiek ako taká nebola do času rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončená, pretože aj (iba) rozhodovanie o trovách konania požíva tiež ústavnoprávnu ochranu. Okresný súd vzhľadom na celkovú dĺžku konania a už uvedené v predchádzajúcom rozhodnutí ústavného súdu o zistených prieťahoch nekonal sústredene a efektívne. Okresný súd si teda nezvolil taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty,

kvôli ktorému sa sťažovateľky obrátili na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Nečinnosť okresného súdu charakterizuje konanie vedené pod sp. zn. 8 C/166/1996 ako celok.

20. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C/166/1996 aj po rozhodnutí ústavného súdu zo 16. decembra 2009 dochádzalo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľiek podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

21. Aj napriek zisteniu ústavného súdu, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom, neprikázal mu, aby vo veci sp. zn. 8 C/166/1996 konal bez zbytočných priet'ahov, vzhľadom na to, že táto povinnosť mu už bola uložená nálezom ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 357/09 z 16. decembra 2009 (m. m. I. ÚS 232/05, IV. ÚS 187/05, II. ÚS 96/06, IV. ÚS 45/07, IV. ÚS 99/07). Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto rozhodnutia.

22. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

23. Sťažovateľky v sťažnosti žiadali priznať primerané finančné zadosťučinenie každej v sume po 10 000 €. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 8 C/166/1996 a berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu (pozri bod

15 a priznané finančné zadosťučinenie v zmysle nálezu sp. zn. IV. ÚS 357/09) ústavný súd považoval priznanie sumy 700 € každej zo sťažovateľiek za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde (bod 2 a 3 výroku nálezu).

24. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Úspešným sťažovateľkám vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom. Advokátka vykonala 4 úkony právnych služieb (pre každú zo sťažovateľiek po 2 úkony), a to prevzatie a prípravu zastupovania, spísanie a podanie sťažnosti 13. júna 2012. Odmena za jeden úkon právnych služieb v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) vykonaných je 1/6 z výpočtového základu 763 €. Odmena za jeden právny úkon je teda 127,16 €, znížená o 50 % tarifnej odmeny (§ 13 ods. 2 vyhlášky), čo predstavuje sumu 63,58 €. Takto stanovená odmena spolu s režijným paušálom 7,63 € predstavuje sumu 71,21 € za jeden úkon. Odmena advokátke za poskytnuté služby v konaní pred ústavným súdom (za 2 úkony právnych služieb a 2 x paušálna náhrada) predstavuje celkovú sumu 142,42 € plus 20 % DPH (advokátka je platcom dane z pridanej hodnoty), teda celkovo predstavuje sumu 156,66 € za jedného účastníka konania, t. j. za dvoch účastníkov konania 313,32 €. Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

25. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

26. Ústavný súd nevyhovel v súlade s čl. 127 ods. 2 a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde tej časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľky žiadali priznať finančné zadosťučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu každej po 700 €. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto rozhodnutia.

27. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. februára 2013